

NOTAT

Model for fordeling af basisforskningsmidler

Bestyrelsen

**Copenhagen
Business School**
HANDELSHØJSKOLEN

CBS Bibliotek

Om VTUs udkast til ny model for fordeling af basisforskningsmidler.

Som resultat af beslutningerne om at øge forskningsbevillingerne i forbindelse med Globaliseringsaftalen er VTU i færd med at udvikle en ny model for fordeling af basisforskningsmidlerne.

I forbindelse med den politiske aftale om finansieringen af forskningen blev det aftalt, at basisforskningsmidlerne skulle udgøre 50% af de samlede offentlige forskningsmidler, men det blev samtidig besluttet, at fordelingen af basisforskningsmidlerne fremover ikke skulle ske på det "historiske" grundlag, der har været gældende i de sidste mange år, men at der skulle udformes en "kvalitetsbaseret" fordelingsmodel.

Modellen er endnu ikke klar, men der foreligger et udkast, og der er igangsat et udvalgsarbejde, hvor universiteterne/Rektorkollegiet i samarbejde med VTU skal finpudse udkastet. Sigtet er at modellen – evt. etapevis – skal anvendes for fordelingen fra 2008 og frem.

Der er nedsat tre udvalg, der kigger på hhv. forskningskvalitet, uddannelseskvalitet og vidensspredningskvalitet. CBS er repræsenteret i sidste udvalg ved professor Flemming Poulfeldt, og har i øvrigt en repræsentant i de følgegrupper, som Rektorkollegiet har nedsat for hvert udvalg. Thomas Werner Hansen i følgegruppen for uddannelseskvalitet, Jessie Tvillinggaard i følgegruppen for vidensspredningskvalitet og jeg sidder i følgegruppen for forskningskvalitet.

Modellen er bygget op på 4 "kvalitetsparametre", der hver især udtrykkes ved sammenvejning af forskellige indikatorer. Nedenfor er gengivet hovedtrækkene i modellen (indsat i kursiv), og jeg har efter hvert hovedpunkt indsat korte kommentarer, som jeg mener er relevante at have sig for øje i en CBS sammenhæng:

1) Omkostningseffektivitet

Omkostningseffektiviteten er forholdet mellem et sammenvejet mål for produktionen (taxameterbevillinger til uddannelserne, ansøgninger til forskningsrådene og EU om konkurrenceudsatte forskningsmidler og ph.d.-produktion) og lønsummen på det enkelte universitet.

Det er indikatorer der en kendt fra 50-40-10 modellen som har ligget til grund for uddelingen af ekstraordinære forskningsmidler de seneste år. Evnen til at tiltrække eksterne forskningsmidler vil altså fremover indgå i grundlaget for fordelingen af basisforskningsmidlerne. CBS er på dette punkt ved at opruste og øge støtten til at tiltrække eksterne forskningsmidler.

Solbjerg Plads 3
2000 Frederiksberg

Tlf.: 3815 3815
Fax: 3815 3663
www.cbs.dk

8. marts 2007

LH

Leif Hansen
Chefkonsulent
Mobil: 2028 8165
lh.lib@cbs.dk

N O T A T

Model for fordeling af basisforskningsmidler

2) Forskningskvalitet

Efter norsk model sigtes der efter at etablere en national database til opgørelse af universiteternes videnskabelige publiceringsaktivitet baseret på bibliometriske data. I systemet skal opstilles statistik til brug for sammenligning af forskningskvaliteten mellem fagmiljøer og institutioner, således at der tages højde for institutionernes forskellighed i fagsammensætning og fagmiljøernes forskellige publiceringspraksis.

Sigtet er at der skabes et nationalt system, hvori videnskabelige publiceringer registreres uafhængigt af sprog og publiceringsform således, at publiceringer i internationale, danske/skandinaviske tidsskrifter samt bøger og kapitler i andre forfatteres bøger er omfattet.

Publiceringsaktiviteten kommer til at spille en ny rolle i forhold til tidligere. Efter den norske model, er det antal og art af publikationer der tælles og "pointsættes" (artikel i A-journal tæller 5 point, artikel i andre anerkendte journals 1 point, videnskabelig monografi på mest anerkendt forlag 8 point, på andre anerkendte forlag 5 point, artikler i antologier hhv. 1 og 0,7 point). Det er værd at bemærke, at der ikke umiddelbart arbejdes med citationsanalyser, og at modellen rummer mulighed for at pointsætte dansksprogede bidrag.

Dette parameter spiller direkte ind i diskussionen på CBS publiceringsstrategi m.v., og jeg tror man skal være opmærksom på at den forskellige pointssætning vil betyde et øget pres i retning af publicering i de tidsskrifter, der "udløser" flest point.

Arbejdet med disse indikatorer er kun lige startet, og det er på nuværende tidspunkt besluttet, at dette parameter først skal indgå i modellen fra 2009.

3) Uddannelseskvalitet

Som mål for kvaliteten af uddannelsesproduktionen sigtes på at anvende fire indikatorer:

- *frafaldsprocent,*
- *gennemførelses-/studietid, (n+1)*
- *internationalisering og*
- *dimittendernes beskæftigelsesgrad.*

Baggrunden for at tage disse indikatorer ind i modellen kan bl.a. findes i Globaliseringsrapporten, hvor en række af regeringens ønsker til effektivisering af studieforløbene er beskrevet. Der er i øvrigt tale om forhold, som CBS har arbejdet en del med de seneste år, og har haft stor opmærksomhed på. Det er min vurdering, at det ikke bliver nemt at inddrage dette parameter i grundlaget for fordelingen af basismidler i 2008. Det er dog tænkeligt at enkelte af indikatorerne (frafaldsprocent og gennemførelsestid) måske kan fases delvis ind i modellen allerede fra start.

Arbejdet med dette indikatorsæt forventes afsluttet i løbet af marts.

4) Videnspredningskvalitet

Som mål for kvaliteten af videnspredningsaktiviteten sigtede VTU oprindeligt på at anvende tre indikatorer.

- *Provenu fra solgte patenter og rettigheder*
- *Økonomisk omfang af samarbejdet med erhvervslivet*
- *Opstartede virksomheder*

N O T A T

Model for fordeling af basisforskningsmidler

Disse parameter bliver vanskeligt at operationalisere og samveje tværs over fagområder, og man er i udvalgsarbejdet også nået frem til kun at anbefale to indikatorer:

- Mål for synlighed i pressen
- Andel af private forskningsmidler

Det er mest sandsynligt, at disse indikatorer vil få ringe vægt i den samlede model.

Regnemodellen til omsætning af kvalitetsmålene til basisbevillinger.

Kvalitetsmodellen skal indrettes, så den kan omfatte alle basismidler, og så det samtidig sikres, at de årlige nedadgående bevægelser i det enkelte universitets basisbevilling ikke bliver for store, selv hvis et universitet et enkelt år skulle opleve et væsentligt fald i målt kvalitet.

Samtidig skal modellen kunne fordele en beløbsmæssigt fast pulje.

Derfor indrettes modellen som en benchmarkmodel, hvor det er universiteterne relative kvalitet, som afgør fordelingen af basismidler. På baggrund af sammenligningen ("benchmarking'en") inddeles universiteterne i tre grupper, som afspejler universiteternes relative kvalitet ("over middel", "middel", og "under middel"). Det fastlægges, hvor store forskelle i tildeling af basismidler, der skal være mellem universiteterne i de tre grupper.

De universiteter, der opnår den højeste bedømmelse, får tilført flest basismidler relativt til deres størrelse.

For hver af de ovenstående 4 kvalitetsparametre rankes universiteterne i tre niveauer og en endnu ikke fastlagt andel af basismidlerne fordeles pr. parameter.

Ideen med denne "regnemodel" er dels at sikre at udsvingene for det enkelte universitet ikke bliver for voldsomt i det enkelte år (der regnes i udkastet med at udsvingene maksimalt kan blive +/- 4 til 9 % af sidste års basisbevilling). Endvidere "afdæmpes" konkurrencen mellem universiteterne ved at de 8 universiteter inddeles i tre niveauer, hvor de tre bedste får mere end sidste år, de to mellemste det samme og de tre dårligste mindre – indenfor de angivne udsvingsrammer.

Det er på nuværende tidspunkt imidlertid ikke afklaret, hvorledes de forskellige elementer i modellen skal sammenvejes. Der er ikke noget forslag om, hvor meget den enkelte kvalitetsparameter skal veje endsige hvor meget den enkelte indikator indenfor parametrene skal veje.

Endelig er det ikke klart hvorledes forskellighederne mellem universiteterne skal håndteres. De store forskelle der er mellem universiteternes i sammensætning af fagområder bør afspejles i fordelingsmodellen.

Der er givetvis god grund til at universiteterne følger meget nøje med i det udvalgsarbejde om modellen, der nu er sat i gang.

Leif Hansen